

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๑๒๘/๒๕๖๘

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๑๐๘/๒๕๖๘

วันที่ ๑๘ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง { นายสามารถ เจนชัยจิตรวนิช ผู้ร้อง
ศาลอาญา ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายสามารถ เจนชัยจิตรวนิช (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ว่า นายสามารถ เจนชัยจิตรวนิช (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า ผู้ร้องเป็นจำเลยในคดีอาญาหมายเลขคำที่ พ ๖/๒๕๖๘ ของศาลอาญา (ผู้ถูกร้อง) ในความผิดฐานพอกเงินเกี่ยวกับความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน คดี อทย ๑๔/๒๕๖๘ ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาในศาลชั้นต้น ผู้ร้องเป็นบุคคลสาธารณะเป็นที่ยอมรับของสังคม ไม่เคยมีประวัติการกระทำความผิด มีอาชีพและมีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง ไม่มีความเสี่ยงต่อการหลบหนีหรือก่อเหตุอันตราย ผู้ร้องถูกควบคุมตัวตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ บิดาของผู้ร้องยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวต่อผู้ถูกร้องหลายครั้ง ผู้ถูกร้องพิจารณาแล้วมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวโดยให้เหตุผลเพียงว่าคดีมีอัตราโทษสูง และเกรงว่าผู้ร้องจะหลบหนี ผู้ร้องเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๐๗ และมาตรา ๑๐๘/๑ กล่าวคือ แม้ว่าศาลจะมีดุลพินิจในการปล่อยชั่วคราว แต่ต้องตั้งอยู่บนเหตุผลพิเศษอันชอบด้วยกฎหมายซึ่งสอดคล้องกับพยานหลักฐาน การสั่งไม่ปล่อยชั่วคราวจะกระทำได้อต่อเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยจะหลบหนี ผู้ถูกร้องกล่าวอ้าง

- ๒ -

เพียงว่าผู้ร้องอาจหลบหนีโดยไม่แสดงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมหรือแสดงข้อมูลเฉพาะเจาะจงหรือพฤติการณ์ที่ชัดเจน หากเปรียบเทียบในคดีอื่น ๆ ที่ปรากฏต่อสาธารณะซึ่งเป็นคนคดีที่มีอัตราโทษสูง เกี่ยวพันกับคดีอาญาที่มีความซับซ้อน และพนักงานอัยการยื่นคัดค้านการปล่อยชั่วคราว ศาลกลับมีคำสั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว แสดงถึงความไม่เสมอภาคในการพิจารณา เข้าข่ายเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม เป็นการปฏิบัติที่ไม่ได้สัดส่วน กระทบกระเทือนต่อสิทธิเสรีภาพของบุคคล เป็นกระบวนการพิจารณาอันไม่เป็นธรรม อีกทั้งการที่ผู้ร้องถูกควบคุมตัวส่งผลกระทบต่อชีวิตการทำงานและการดูแลครอบครัว ทำให้ผู้ร้องไม่ได้รับการรักษาโรคประจำตัวอย่างต่อเนื่อง การคุมขังร่วมกับนักโทษเด็ดขาดและถูกปฏิบัติราวกับเป็นผู้กระทำความผิดเป็นการละเมิดสิทธิในชีวิต ร่างกาย และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ กระทบต่อหลักการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ การกระทำของผู้ถูกร้องขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๕๕

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งให้ผู้ร้องทราบว่าเป็นเรื่องร้องเรียนอยู่ระหว่างการแสวงหาข้อเท็จจริง เมื่อได้รับข้อเท็จจริงครบถ้วนแล้ว ผู้ตรวจการแผ่นดินจะนำมาประกอบการพิจารณาจัดทำคำวินิจฉัยต่อไป ทั้งนี้ ผู้ร้องสามารถใช้สิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญ ได้ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

๒. วินิจฉัยว่าการที่ผู้ถูกร้องปฏิเสธการปล่อยชั่วคราวผู้ร้องในคดีอาญาหมายเลขดำที่ พ ๖/๒๕๖๘ เป็นการกระทำที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๕๕

๓. ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา

ของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ทราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจอรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๔) เรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่น หรือเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า การกระทำของผู้ถูกร้องที่มีคำสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวผู้ร้อง โดยให้เหตุผลเพียงว่าคดีมีอัตราโทษสูงและเกรงว่าผู้ร้องจะหลบหนี และไม่แสดงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมหรือข้อมูลเฉพาะเจาะจงหรือพฤติการณ์ที่ชัดเจน แสดงถึงความไม่เสมอภาคในการพิจารณา เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ไม่ได้สัดส่วน กระทบกระเทือนต่อสิทธิเสรีภาพของบุคคลในกระบวนการพิจารณาอันไม่เป็นธรรม ละเมิดสิทธิในชีวิต ร่างกาย ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ กระทบต่อสิทธิในการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๕๕ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อ

- ๔ -

ศาลรัฐธรรมนูญก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบปรากฏว่า เป็นเรื่องที่อยู่ในระหว่าง การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา ของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญ สั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้อง ไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

(คำสั่งที่ ๑๒๘/๒๕๖๘)

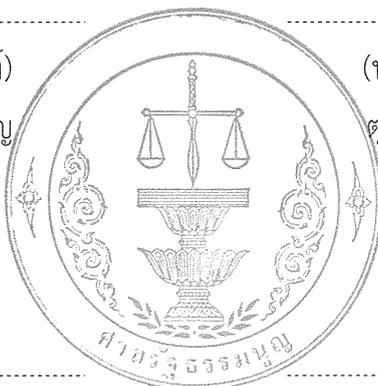
(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฐอมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุเมธ รอยกุลเจริญ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสรารัฐ ทรงศิริไฉ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ